

**BAG
GRUND**

Dobbelt- vaccination giver ro i soholdet

To typer: Jan Houe er ved at få styr på influenza i sin besætning med 500 søer og slagtesvin. Vaccination mod begge typer influenza er løsningen.

Af Morten Thomsen

mot@landbrugsmedierne.dk

tlf. 33 39 47 51

Jan Houe har ondartet lungesyge type 2 og begge typer prrs i sin besætning. Da smågrisene flyttes væk fra soejendommen ved fravæning, er der styr på prrs, så besætningsdyrlæge Annette Bech, LVK, betragter ikke prrs som et besætningsproblem.

Alligevel fik en del søer før jul 2018 feber nogle uger efter faring. På grund af besætningsopbygningen, negative prrs-blodprøver og vaccination mod prrs blev denne sygdom udelukket som årsag. Der var heller ikke tegn på, at foderet kunne være årsag til problemet.

Svaberprøver hos pattegrise viste, at de var positive for klassisk influenza.

»Derfor begynder vi i ja-

nuar 2019 at vaccinere med Respiorc Flu 3 før faring«, fortæller Annette Bech.

Vaccination havde en vis effekt, men ikke helt så markant som både ejer og dyrlæge havde håbet.

»Der var stadig ugehold, hvor en tredjedel af søerne fik over 40 i feber. I andre ugehold gik næsten alle søer fri, så det var et noget svingende billede«, husker Jan Houe.

Derudover var der ikke andre symptomer hos søerne, men den høje feber gik naturligvis ud over ædelysten og dermed mælkeydelsen, så pattegrise var ringere ved fravæning.

Næsесvaberprøver

Den manglende effekt fik i maj dyrlægen til at tage næsesvaberprøver af søerne for at teste, om besætningen også havde pandemisk influenza.

»Resultatet viste, at besætningen også var positiv for pandemisk influenza«, fortæller Annette Bech.

Dermed er besætningen

»Jeg forventer, at vi med den nye vaccine kommer influenza-problemer til livs«, siger Jan Houe.
Foto Morten Thomsen.

den første Annette Bech kender til, der har begge typer influenza. Hun forventer dog, at det kan blive mere almindeligt i fremtiden.

Ny vaccination

For at få løst problemet bliver besætningen i maj og juni blitz-vaccineret med Respiorc Flu Pan med tre ugers mellemrum. Dyrlægen forventer, at det i løbet af kort tid sætter en stopper for problemerne i farestalden.

Samtidig er vaccination mod klassisk influenza droslet ned, så det fremover kun er poltene, der bliver vaccineret.

Det er dyrlægens erfaring, at et influenzaudbrud eller genoplussen ofte starter hos polte/gylte, så derfor lægger hun vægt på, at de er godt dækket med vaccinationer.

Symptomerne i Jan Houes besætning har primært vist

sig hos søerne og i mindre grad som hoste og snotteri hos pattegrise og smågrise.

Og slagtesvinene fortsætter med 1.000 gram tilvækst og et foderforbrug omkring 2,6 foderenheder pr. kg tilvækst.

»Hvis ikke der havde været styr på prrs i Jan Houes besætning, kunne kombinationen af influenza og prrs have givet store problemer«, siger Annette Bech, der også af denne årsag opfordrer til at få så meget styr på prrs som muligt.

Hun skønner, at mere end to tredjedele af danske sohold er positive for en eller begge influenza-typer, men symptomerne kan variere meget.

Halvdelen af løsningen

Annette Bech understreger, at vaccination mod influenza kun er halvdelen af løsningen.

Den anden halvdel af løsningen er de sædvanlige tiltag med sektionering, holddrift og mindst mulig sammenblanding af forskellige aldersgrupper.

**Annette
Bech**

LVK, besætningsdyrlæge for Jan Houe

Få styr på status hos din polteleverandør

Af Morten Thomsen

mot@landbrugsmediernes.dk

tlf. 33 39 47 51

Influenza er ikke en SPF-sygdom. Alligevel kan der ifølge dyrlæge Rikke-Gry Nielsen, IDT-Biologika, være god grund til, at man som avlsdyrindkøber forholder sig hos sin polteleverandør om hans influenza-status.

»Hvis poltene er frie ved indsættelse, risikerer

de let at blive smittet. Dermed bliver de aktive virus-udskillere og fastholder smitten i modtagerbesætningen«, siger hun.

Man kan også forestille sig den modsatte situation, hvor leverandørbesætningen bringer smitte med til køberbesætningen.

»I begge tilfælde er det vigtigt, at parterne kender hinandens status og gennem vaccination sikrer sig mod udbrud«, siger Rikke-Gry Nielsen.

Influenza smitter meget let

Sætter man en gris med prrs ind i en sti, vil den kun smitte et par andre. Sætter man derimod en gris med influenza ind i en sti, smitter den let 10 andre grise.

»Influenza er langt mere smitsom end prrs. Derfor skal man være mere omhyggelig med hygiejnen, når det drejer sig om at bekæmpe influenza i forhold til prrs«, lyder det fra dyrlæge Rikke-Gry Nielsen, IDT-Biologika.

Drop strøelse i vognen i farestalden, skift støvler ved indgangen til farestalden, minimer sammenblanding af pattegrise i farestalden, sprit handsker mellem hvert kuld i farestalden, ved kastration brug to skalpeller, som desinficeres helt mellem hvert kuld, og endelig skal alle pattegrise fravænnens samtidig.

Influenza kan ramme grise i hele vækstperioden. Vaccination beskytter grisene indtil et par uger efter fravæning. Herefter er det de øvrige tiltag omkring management, der skal reducere virkningen af influenza.

Influenza-virus smitter meget let fra gris til gris. Arkivfoto.

Skurken

- Skal man pege på én faktor, der spreder influenza i en besætning, er det sammenblanding af grise.
- Influenza smitter meget lettere end prrs, så al flytning mellem kuld i farestalden er problematisk.
- Efter fravæning er det ideelt at holde grisene sammen kuldvis eller i hvert fald minimere sammenblandingen.

»Influenza smitter langt mere end prrs. Derfor skal den interne smittebeskyttelse være i top, hvis man vil begrænse problemerne«, siger hun, men erkender samtidig, at det med stigende kuldstørrelse og pres på smågriseholdene kan være en udfordring.

Tidligere så man - som hos mennesker - flest tilfælde af influenza i efterårs- og vintermånederne. Sådan er det ikke længere, hvor der diagnosticeres stort set lige mange influenza-tilfælde sommer og vinter.

Test besætningen hyppigt

Både Annette Bech og Rikke-Gry Nielsen opfordrer til, at man følger, om man har den ønskede effekt af vaccination mod influenza.

»Vi ser, at den pandemiske type er i fremgang i Danmark, så vi anbefaler, at man med mellemrum tester, at man stadig vaccinerer mod den rigtige type«, siger de.

IDT-Biologika er fortsat behjælpelig med at teste besætninger i samarbejde med de praktiserende dyrlæger. På baggrund af 200 indsendelser

fra 1. september 2018 og til dato viser det sig, at 28 procent er positive for pandemisk og 72 procent for klassisk influenza.

Denne fordeling afspejler sig dog ikke i salget af vacciner, hvor Respiporc Flu Pan (pandemisk) tegner sig for en mindre del af salget, end indsendelserne indikerer.

»Det tyder på, at der er besætninger, der vaccinerer mod en anden influenza-type, end den de har i besætningen«, siger Rikke-Gry Nielsen.